63ste Jaargang No. 5193

DAGBLAD

Vrijdag 22 Augustus 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Adres: Consciëntiesteeg 27. Tel. 1858. P. bus 8. Willemstad

Uitgeester en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba J. R. Croes, Postbus 14, Oranjestad, tel. 38

Twaalf landen wilden lid worden van de Verenigde Landen

Twee werden aangenomen: Pakistan en Jemen
Tien werden afgewezen

De Verenigde landen verenigen niet maar brengen verdeeldheid

Wordt de conferentie van Rio ook nog gevolgd door een Economische conferentie?

18de Veto van Rusland

LAKE SUCCES OVER DE NIEUWE LEDEN.

Bij de stemming over Roemenië was het één voor niemand tegen, tien onthoudingen. Het was alleen Syrië dat voorstemde. Johnson wees er van te voren op, dat Rusland wel gebruik zou maken van het veto-recht en zodoende de voorstellen zou laten kelderen als een lid niet wil, dan is daar de zaak mee afgelopen.

Er waren twaalf aanvragen geweest dit jaar alleen Yemen en Pakistan werden aangenomen. De landen die geen stemmen genoeg haalden waren de volgende: Abanië, Buiten-Mongolië, Ierland, Transjordanië, Portugal, Hongarije, Roemenië, Bulgarije, Italië en Oostenrijk (Lake Succes, AP 21.8).

Het aannemen mag niet geschieden buiten de veiligheidsraad om en bovendien kan volgens het verdrag van Potsdam Italië niet als lid worden aangenomen, daar toen bepaald werd, dat het eerst het vredesverdrag moet nakomen.

Het was het zesde veto van Gromyko in één week en het zeventiende in de geschiedenis van de Verenigde landen. Reeds eerder in de week had Gromyko een veto tegen het lidmaatschap van Portugal en Ierland en Trans-Jordanië, terwijl hij bovendien in de Balkankwestie twee maal gebruik maakte van zijn veto-recht.

Nu gebruikte Rusland weer tweemaal zijn veto-recht en wel tegen Italië en ook tegen Oostenrijk, dat ook niet als lid van de Verenigde landen wordt toegelaten.

Het AP-telegram meldt, dat het achtien veto's zijn tegen de meerderheid in. Bij de verkiezing over Oostenrijk onthielden zich Frankrijk en Polen van zijn stemming, terwijl Rusland tegenstemde. Ook deze zaak wilde Australië voor de algemene vergadering brengen op 16 Sept. as.

In het midden werd nog gebracht, dat Italië's verdrag door de vier groten geratificeerd uitgezonderd door Rusland, dit in verband ook met de herziening van het verdrag (Lake Success, AP 21.8).

EEN TELEURSTELLING VOOR ITALIË.

Italië heeft zich reeds verheugd, doch het was té vroeg. Men was er blij, dat Amerika er voor opkwam, dat dit land weer lid zou worden van de grote familie der volkeren en de minister van buitenlandse zaken Sforza spoorde de kamer aan, om toch het zware vredesverdrag aan te nemen, want dan kon men er meer oprekenen, dat Italië wel in de familie weer werd opgenomen en kon men er zeker van zijn, dat natuurlijk ook het zoo harde verdrag wel verzacht zou worden......

Intussen komt daar ineens Rusland met zijn achttiende veto aan zetten en alles valt in duigen. Nog meer toen Australië het dan maar door de algemene vergadering wilde laten beslissen, kon Gromyko en terecht wijzen op het reglement van de Verenigde Landen. Hij wees ook op de tekst van de overeenkomst van Potsdam.

Wat zal de reactie zijn? Het zal veel droefheid geven in Italië, het zal de mensen sommer stemmen, en verder zijn er twee mogelijkheden.

Ten eerste haat tegen de communisten in Italië, omdat hun grote vriend Rusland, dat zoo lelijk gedaan heeft.

Ten tweede zullen de communisten er op wijzen, dat Sforza de mensen maar voor de gek gehouden heeft. Hij deed net alsof het dan ook wel zeker was, dat Italië zou worden aangenomen, doch hij wist er ook niets van, getuige de feiten.

Doch het zal een reactie geven in de wereld, welke op 16 September zeker naar boven zal komen, nl. de kwestie van het veto. Dit is immers het achttiende veto en bovendien het achtiende veto, zooals de AP dienst er zoo juist bij opmerkt, dat tegen de meerderheid ingaat en dat is natuurlijk kennelijk niet de bedoeling van de instelling, dat de een ing. ook al is het dan ook een der grote vier alles kan tegen houden, wat het maar wil, dat zou natuurlijk de hele zaak op losse schroeven plaatsen. In September kan het gaan om het voorbestaan van de Verenigde landen op deze wijze.

CUBA ZET DOOR.

De interamerikaanse conferentie van de ministers van Buitenlandse Zaken zocht nog steeds naar een schikkelijke oplossing van Cuba's eis om ook maatregelen te treffen tegen een eventuele economische agressie. Marshall drong tijdens zijn openingsrede er op aan toch spoed te betrachten met de opstelling van het wederzijds verdedigingsverdrag. Twee afdelingen van de conferentie kwamen hedenmorgen bijeen om respectievelijk de protocolaire artikelen te schrijven en om de actie te bepalen, die genomen moet worden in geval van een aanval.

Cuba diende formeel haar eis in voor een gezamenlijke actie om de economische onafhankelijkheid der Amerikaanse Staten te beschermen. Guilermo Belt, de Cubaanse Ambassadeur bij de Verenigde Staten en de voornaamste Cubaanse Ambassadeur bij de Verenigde Staten en de voornaamste Cubaanse vertegenwoordiger richtte zich in een rede tot de conferentie en zeide o.a. dat het onmogelijk is de politieke onafhankelijkheid te handhaven als men niet economisch onafhankelijk is.

Tevoren hadden nog de zogenaamde koffiepraatjes plaats gehad, georganiseerd door Raul Fernandes, den president van de conferentie, met het doel een botsing tussen de Verenigde Staten en Cuba te voorkomen, doch deze mislukten.

Het Cubaanse voorstel werd bovendien nog gedaan ondanks dat senator Vandenberg, een der vertegenwoordigers der Verenigde Staten, een beroep gedaan had om het woord agressie niet te nauwkeurig te formuleren. Vandenberg reed de conferentie aan zich te houden aan het verdrag van Chapultepec waar het woord agressie gedefinieerd werd als een verkrachting van het grondgebied der Staten door een andere Staat met geweld van wapenen.

Het Cubaanse voorstel werd niet in stemming genomen, maar Belt wist later zijn voorstel als een amendement toe te voegen aan de originele Chileense motie, waarin het begrip agressie wordt omschreven. In deze motie is sprake van agressie tegen onafhankelijkheid. Cuba heeft nu een amendement ingediend om er van te maken politieke of economische onafhankelijkheid. Belt voegde er bij de indiening van het amendement sarcastisch aan toe, dat het ten slotte maar om een woord ging.

Belt was het eens met een der conferentieleden, die zeide, dat men alleen maar bijeengekomen was om het verdrag van Chapultepec te ratificeren. Hij voegde er aan toe de inlassing van het woord "economisch" bevredigt mijn gevoelen.

Vandenberg drong aan op een spoedige voortgang van de conferentie vooral ook met het oog op de indruk, die dit op de rest van de wereld zou maken. Wij moeten tonen, dat het panamerikanisme een hecht blok is tegen elke agressie, aldus Vandenberg. Toen wij, zo vervolgde hij, op de conferentie van San Francisco ook trachtten te nauwkeurig het begrip agressie te omschrijven bemerkten wij iedere keer, als wij dachten klaar zijn, dat er toch nog iets was vergeten. Ook de internationale juristen zijn reeds jaren bezig het begrip agressie te bepalen. De Verenigde Staten is er voor, dat het begrip agressie gedefinieerd zal worden, zoals het in het verdrag van Chapultepec voorkomt.

Ik twijfel er aan, zelfs al blijven wij hier twintig weken, of wij enige verbetering kunnen aanbrengen in het nu bestaande begrip van agressie, zoals het te Chapultepec is vastgelegd.

Vandenberg stelde ten slotte voor het voorstel van Uruguay, dat gelijk is aan de Chileense motie om alle tot nu toe binnengekomen voorstellen betreffende de agressie te onderzoeken en het daarbij te laten.

Belt hield echter aan, waarop na nog verschillende besprekingen besloten werd de Chileense motie morgen in stemming te brengen (Quitandinha, AP 21.8).

INTERAMERIKAANSE ECONOMISCHE CONFERENTIE OP KOMST.

Gisteren werkten de voornaamste Amerikaanse delegaten in een besloten vergadering aan een compromis tussen het voorstel van Argentinië om voor de conferentie in Januari te Bogota nog eerst een economische conferentie te houden en het voorstel van Mexico om alle economische besprekingen te Bogota te bespreken.

De Mexicaanse minister van Buitenlandse Zaken Jaime Torres nam het initiatief om een compromis uit te werken.

Het resultaat is, dat dertien landen met inbegrip van de Verenigde Staten overeenkwamen omstreeks April van 1948 een speciale interamerikaanse economische conferentie te houden. De stemming hierover moet echter nog geschieden.

Men schijnt vooral hier toe besloten te hebben, nadat Marshall verklaard had, dat Europa en Azië op dit ogenblik voorrang hebben bij de economische hulp van de Verenigde Staten. Marshall beloofde, dat ook de Zuidamerikaanse landen zullen geholpen worden en dat naar een gezonde grondslag zal gezocht worden om economisch samen te werken.

Te Bogota zal nu gewerkt moeten worden aan het leggen van de kan gaan. De economische conferentie zal dan in biezonderheden de algemene beginselen van de economische samenwerking, die te Bogota werd opgesteld, nader uitwerken. De vertegenwoordigers waren van mening, dat een economische conferentie vóór de conferentie van Bogota de zaak in de war zou steren.

Een conferentie immers, die in biezonderheden de economische samenwerking moet uitwerken, zal een grote tijd in beslag nemen. Hierdoor zou de conferentie van Bogota zelf is reeds overladen met werk, omdat men hier de zeer moeilijke taak moet ondernemen het charter voor een interamerikaans systeem op te stellen (Quitandinha, AP 21.8).

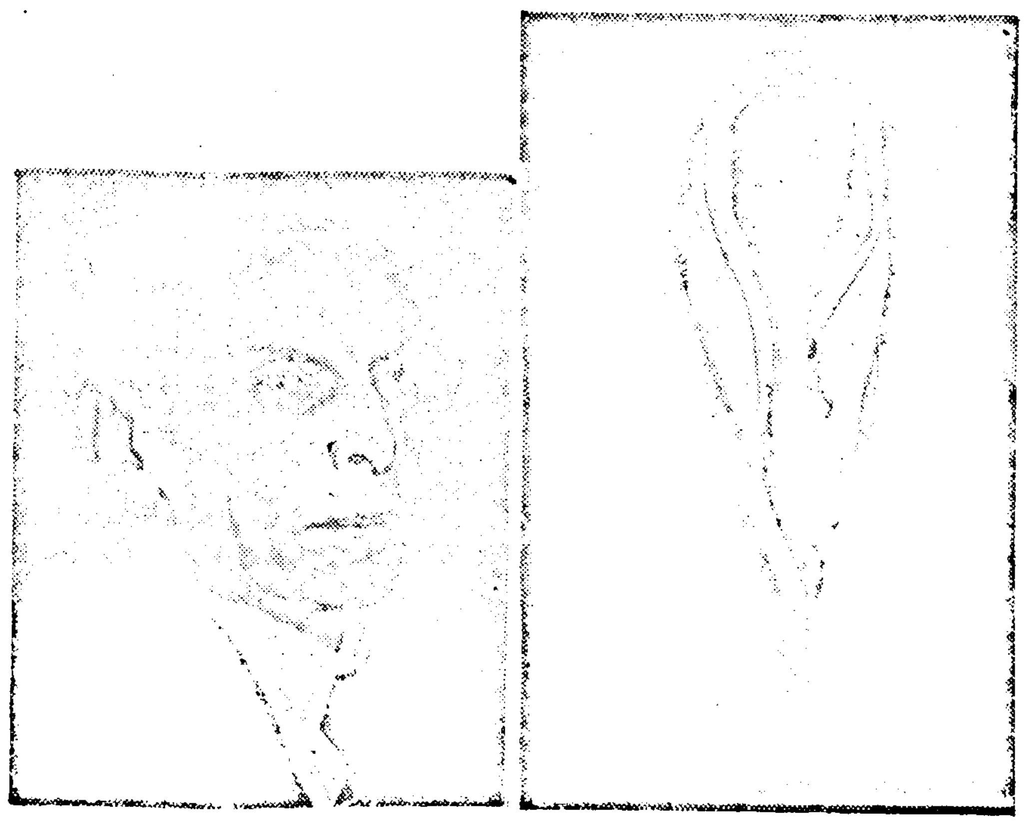
NOORDAMERIKAANS PROTEST TEGEN RUSLAND

De Verenigde Staten van Amerika protesteerden tegen Rusland over de voortdurende bezetting van de Chinese haven Dairen, aldus maakte het Staatsdepartement bekend.

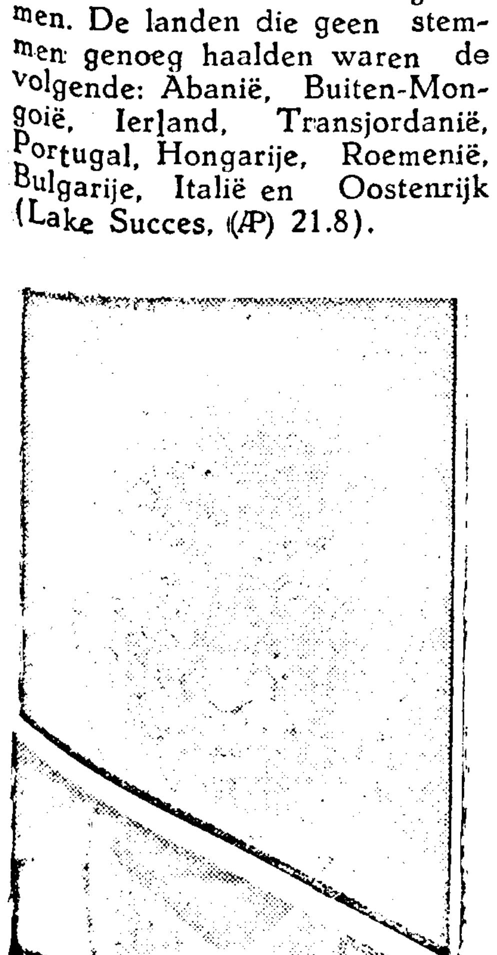
De nota werd op 14 Augustus overhandigd en verklaart, dat er overeengekomen is, dat de haven weder aan de Chinese administratie zou worden teruggegeven en geopend voor de wereldhandel.

Rusland verbande echter alle buitenlandse schepen, ook de Noordamerikaanse oorlogsschepen uit de haven, waarvan de post en bevoorrading naar het Amerikaanse consulaat-generaal werd genomen.

Deze toestand duurt nu reeds twee jaren. De vertegenwoordigers van Noordamerikaanse handelshuizen mogen zelfs hun eigendommen in de buitenwijken der stad niet bezoeken. In de maand Januari drong men er te Moskou op aan om de administratie weder in handen te stellen van de Chinezen, hetgeen werd overeengekomen. De nota, die nu overhandigd werd, wijst hierop en spreekt de verwachting uit, dat de regeringen te Moskou en Nanking de moeilijkheden uit de weg zullen ruimen, die een openstelling van de haven beletten en er in ieder geval voor te zorgen, dat de Noordamerikaanse belangen gelijk worden gesteld aan de Russische en Chinese (Washington, AP 21.8).

DE NIEUWE LEDEN.

V. K. WELLINGTON KOO

Wat zal China vandaag doen in Lake Success?

AANNAME VAN NIEUWE LEDEN.

In de veiligheidsraad werd over de nieuwe leden gestemd. Hongarije had één stem voor en één tegen en negen onthoudingen. Alleen Syrië stemde vóór de aanname van deze vroegere asatalijet. Het was Amerika, dat tegen stemde, zodat Hongarije niet kwam tot de zeven vereiste stemmen, waarbij er de vijf moeten zijn, die het veto recht hebben. (Het algemeen reglement van de Verenigde landen zegt, dat nieuwe leden kunnen worden aangenomen door de algemene vergadering, die in de volgende maand weer zal plaats hebben, doch de nieuwe leden moeten door de veiligheidsraad worden voorgedragen Red.)

De meeste leden zijn niet voor aanname van die landen als niet eerst de vredesverdragen in werking zijn getreden. Het was Rusland, dat aankwam met een veto tegen Italië. Het was Australië dat voorstelde om dit land als lid aan te nemen. Wel had Australië er bij gezet, dat Italië dan pas lid zou worden zodra het land de vredesvoorwaarden zou in werking doen treden.

Hier was de stemming negen tegen één, met Polen dat zich van stemmen onthield. De Verenigde Staten dat er op gestaan had dat Italië onmiddellijk als lid zou aangenomen worden drong niet op verdere actie aan. Australië liet de kwestie nu aan de algemene vergadering over. Gromyko antwoordde door er op te wijzen, dat de overeenkomst van Potsdam gesloten was en vens er gehandeld was tegen het handvest van de verenigde landen.

het nieuws van vandaag

Het instituut van de Verenigde landen verenigt het de landen, of brengt het er verwijdering onder? Er waren twaalf landen, die graag ook naar Lake Success wilden komen om lid te worden. Maar ho maar, dat gaat niet.

In Mei van dat jaar konden er een paar nieuwe leden bijkomen: Afganistan, IJsland, Zweden en Siam lid, doch nu dit jaar in de September zitting hadden twaalf landen lid willen worden, maar dat liep mis!

De candidaten waren Pakistan, het Moslimrijk in India, Yemen het Zuid stuk van Arabië. Yemen is gelegen juist aan het uiteinde van de Rode Zee, en het is belangrijk omdat het ligt aan de weg naar India. Het was sinds 1918 weer onafhankelijk, daarvóór stond het onder Turkije.

Verdere candidaten waren Albanië. Buiten Mongolië, Ierland, Trans Jordanië, Portugal, Hongarije, Roemenië, Bulgarije, Italië en Oostenrijk.

Welnu van al die twaalf zullen er in September slechts twee en stoel krijgen, nl. Pakistan en Yemen, en de rest van de twaalf moet thuis blijven, doch het gevolg is natuurlijk, dat de verenigde landen, niet de wereld vertegenwoordigen doch een stuk. Het wordt een kwestie van invloedsferen.

Rusland was dan gisteren ook aan zijn achttiende veto toe. We kunnen U wel verzekeren, dat het in September de volgende maand als de leden bijeen komen op 16 Sept. zal spannen, daar de structuur van de Verenigde landen spaak loopt, nu Rusland maar steeds tegen stemt en de wereld niet één wordt door de Verenigde landen, doch juist het verschil accentueert en benadrukt.

In Nederland klinken geluiden, die men op Curaçao niet inééns zal verstaan. De voorzitter van de Kahtolieke Volkspartij roept in zijn krant de leider van de partij van de arbeid op, om mee te doen aan een actie om maar weer te beginnen met de politionele actie in Indië. De rede van Mook werd begrepen als een rede, waarin hij zijn noodzakelijk is, daar de orde dit eist. Het kabinet zal wel wachten tot de uitslag van Lake Success van vandaag, daar is het volop ruzie, dus daar is het mogelijk, dat men het ook niet eens wordt over de kwestie Indonesië, zodat Nederland dan toch wel eens kon beslissen, om maar door te zetten.

De noodzaak kunnen we hierop Curaçao niet gemakkelijk inzien, als we alles zien naar ons eigen wereldje, doch het bericht van die jeugd beweging in Semarang, die een paar honderd Chinezen doodde is genoeg, om U een begrip te geven, dat het niet de rustige en ordelijke wereld is, waarin wij leven.

Er is hongersnood voor twee millioen mensen, en door Batavia trekken een 10,000 bedelaars, zodat de broeders van Dongen (de broeders die hun diensten op Curaçao aanbieden voor tuchthuis en manelijke patiënten op Rustoord) er heen trokken, om de kinderen van de straat op te vangen en hun wat eten te geven.

In Rio de Janeiro gaat het nog steeds goed. Er is nu een plan, om nà de bijeenkomst in Bogotà in Jan. 1947 weer bijeen te komen voor een economische conferentie. Wat een toekomst voor Zuid Amerika. De "states" leveren de machines en de materialen komen van Zuid Amerika en de hele wereld kan van hen beide genieten.

De president van Santo Domingo zou een beroep gedaan hebben op de president van Cuba in verband met de "invasie".

Katholieke volkspartij voor hervatting van politionele actie in Indie

C. P. M. ROMME VOOR HERVATTING POLITIONELE ACTIE.

De Heer C. P. M. Romme, voorzitter van de katholieke fractie in de tweede kamer en tevens hoofdredacteur van het blad de „Volkskrant", schreef in genoemd blad: „Gaat de keuze tussen een hervatting van de politionele actie, omdat het gedrag van de republiek en de doorvoering van de beginselen van de overeenkomst van Linggadjati, zoals door Nederland en de Republiek aanvaard, dit eist, of geen hervatting van de politionele actie, omdat de veiligheidsraad geen hervatting wil, dan is de keuze, hoe betreurenswaardig ook, niet moeilijk. **Een hervatting van de politionele actie moet worden gekozen.** De Nederlandse regering heeft dit duidelijk doen weten en de Landvoogd heeft gisteren duidelijk aan allen die het wilde horen, herhaald.

Wij vertrouwen dat van der Goes, voorzitter van de fractie van de partij van arbeid in de tweede kamer, zich bij nadere overweging zal aansluiten bij dit regeringsstandpunt, waarvoor het gehele cabinet de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen" (Amsterdam, Aneta, 21.8).

NEDERLANDS LEGERCOMMUNIQUÉ VAN 21 AUGUSTUS.

Het Nederlands legercommuniqué van 21 Augustus meldt, dat de verliezen aan de Nederlandse zijde op 20 Augustus jl. 3 gesneuvelden en 6 gewonden bedragen. Bij Leuwiliang, in de omgeving van Buitenzorg, werden 5 Kampongs in brand gestoken. Op Madoera werd een Nederlandse patrouille aangevallen door 500 man. In de omgeving van Remba en Padjang ten Noorden van Padang werd de bevolking onder bedreiging van moord en brandstichting aangemaand naar republikeins gebied te evacueren. De gevluchte bevolking uit deze omgeving werd onder Nederlandse bescherming genomen. Op Sumatra bij Siantar werd de grootste theefabriek ter wereld, de „Balim Bangar" door de republikeinen vernield (Aneta, 21.8).

PASOENDANBEWEGING.

De Pasoendanbeweging heeft een telegram gestuurd naar Premier L. Beel, waarin het cabinet verzocht wordt de achtien drie en vier van de overeenkomst van Linggadjati uit te voeren inzake het zelfbestuur van het Soendanese volk van de republiek en van dezelfde status als Oost Indonesië en West-Borneo.

Het Soendanese volk wenst samenwerking met Nederland en een gelijkwaardig deel te worden in de Verenigde Staten van Indonesië. Het telegram was getekend door Soeriakartelagawa en Kostomo (Aneta, 21.8).

VAN DJOKJAKARTA NAAR BOEKITTINGI.

Volgens de radio van Djokja heeft de republikeinse regering maatregelen getroffen om haar zetel over te paatsen naar Boekittingi op Sumatra. Mohammed Hatta, de republikeinse vice-premier is nu bovendien benoemd tot waarnemend opperbevelhebber van de republikeinse regering. Hij zal bijgestaan worden door commissarissen, die door de verschillende republikeinse ministers zullen worden benoemd. Deze stap zal alléén genomen worden indien de Nederlandse troepen naar Djokja optrekken. (Aneta 21 Aug.)

Nieuws van overal

GEEN TELEGRAMMEN.

Wegens stoornissen in het luchtruim komen de telegrammen niet door en moeten.. wij onze lezeressen en lezers teleurstellen, wat het laatste nieuws betreft.

UITBREIDING AIR DE FRANCE.

De Franse minister van Vervoer Jules Moch zal Vrijdag aan boord van een watervliegtuig van Parijs naar Martinique vliegen, om de opening bij te wonen van een nieuwe luchtlijn van de Air de France naar de Franse Antillen.

De minister zal de mogelijkheid bestuderen om de lijn naar Zuid-Amerika door te trekken in het biezonder naar Venezuela en Colombia. De minister zeide, dat hij door beide bovengenoemde regeringen uitgenodigd was voor een bezoek (Parijs, (AP) 21.8).

ENGELSE LANDBOUW MOET OMHOOG.

De Engelse minister van Landbouw Tom Williams maakte een belangrijke verhoging van subsidies bekend. Hiermede hoopt de regering de voedselproductie sterk omhoog te brengen en zodoende het tekort aan voedsel te overbruggen, dat ontstaan zal uit het niet meer beschikbaar stellen van dollars voor de aankoop daarvan. Vooral ook de veestapel zal moeten worden opgevoerd. Men krijgt een premie van vier pond voor een bepaald stuk grasland van drie jaar oud dat men omploegt en bebouwt volgens opgave van de regering.

Men zal hoger prijzen geven voor tarwe, aardappelen, suikerbieten enz. Zo zijn er vele bepalingen gemaakt, om de productie omhoog te stuwen (Londen, (AP) 21.8).

TRUMAN NIET NAAR ARGENTINIË.

Het Witte Huis maakte bekend, dat Truman niet van plan is Argentinië te bezoeken op zijn tocht naar Rio de Janeiro. De perssecretaris Charles Ross weersprak hiermede de geruchten, die hieromtrent bestaan. Ross zeide nog, dat de president tijdens de vliegtocht ergens een nacht zal overblijven. Toen men vroeg of dat Trinidad zou zijn, antwoordde hij, dat kan ik niet zeggen. Er zijn twee of drie mogelijkheden (Washington, (AP) 21.8).

JAPANS VREDESVERDRAG

De negen landen, die aan de besprekingen over het vredesverdrag met Japan zullen deelnemen, kwamen met de Verenigde Staten overeen, dat bij stemming twee-derden der stemmen beslissend zal zijn. Verworpen werden de Russische protesten, dat het verdrag alleen door de Ministers van Buitenlandse Zaken der grote mogendheden zou opgesteld worden. De voorbereidingen tot de besprekingen met of zonder Rusland gaan voort, maar men verwacht dat het toch wel herfst zal worden voor men kan beginnen (Washington, (AP) 21.8).

NIEUWS VAN OVERAL.

— Joseph M. Oodge, de voornaamste vertegenwoordiger der Verenigde Staten van de Geallieerde Commissie, die de voorwaarden van het Oostenrijkse vredesverdrag bespreekt, heeft Wenen verlaten op weg naar Washington om verdere instructies te vernemen. Dodge beschuldigde de Russen ervan, dat zij reeds drie maanden alle voortgang in de besprekingen saboteren.

— Truman vertelde op een persconferentie, dat hij nog steeds de noodzakelijkheid niet inziet van een buitengewone zitting van het Congres in de herfst. Mocht het echter noodzakelijk zijn dan zal hij het zeker bijeenroepen.

— De Repubikeinse vertegenwoordiger van New Hampshire, Merrow, die ook lid is van het comité voor Buitenlandse aangelegenheden, telegrafeerde den President en de congresleden om zo soedig mogelijk het Congres bijeen te roepen.

Volgens hem eist de buitenlandse toestand zulk een daad. De Russische agressieve politiek en zucht naar uitbreiding moet zo spoedig mogelijk besproken worden.

— De nieuwe ambassadeur der Verenigde Staten bij Argentinië James Bruce bood President Peron zijn geloofsbrieven aan tijdens een korte plechtigheid, waarbij de beide heren slechts enkele minuten met elkander spraken.

CUBA ZAL DE ZAAK ONDERZOEKEN.

Het Dominicaanse inlichtingenbureau maakte bekend, dat de Cubaanse president Grau San Martin aan president Rafaël Trujillo getelegrafeerd heeft, dat hij de beschuldiging over de mobilisering van een revolutionnair leger tegen Santo Domingo op Cubaans grondgebied onderzoeken zal. Dit is een antwoord op Trujillo's verzoek, dat 24 uur geleden gedaan werd en waarin gevraagd werd de activiteiten van de internationale brigade te stoppen, die gevormd werd om de Dominikaanse regering omver te werpen (Santa Domingo, (AP) 21.8).

WEDER EEN PROTEST.

De Russische vertegenwoordiger van de Geallieerde controle commissie verwierp het voorstel van de Verenigde Staten om het doodvonnis van Nikolapetkow, een vooraanstaand anti-communistisch leider, te herzien. Nikolapetkow werd er van beschuldigd tegen zijn door de communisten overheerst vaderland te hebben samengezworen. Hij werd ter dood veroordeeld en het vonnis zou op een niet bepaalde datum voltrokken worden.

De Verenigde Staten en Engeland verzetten zich tegen zijn arrestatie en eisten herziening van het vonnis. Rusland wees echter alles van de hand. (Sofia, (AP) 21.9).

ENGELANDS FINANCIËLE CRISIS.

Britse en Amerikaanse onderhandelaars worstelden tegen de tijd om Engelands historische plaats in de wereldhandel te helpen behouden, terwijl de Engelse dollarlening nog maar 400 millioen dollar bedraagt. De financiële experts kwamen in drie besloten zittingen bijeen. De dollars van Engeland werden tijdelijk bevroren om hiermede het wegvloeien van dollars naar andere landen dan naar de Verenigde Staten tegen te gaan. Een autoriteit van de schatkist vergeleek de genomen maatregel met een vacantiedag voor de bank.

Sedert 15 Juli was Engeland verplicht volgens de leenovereenkomst om onden in dollars om te wisselen indien een ander land dollars vroeg ter betaling van haar tegoed, ontstaan uit de lopende transacties. Hierdoor werd Engelands dollarschat zwe[r] minder. Een land, dat niet genoemd werd, slaagde er in genoeg dollars van Engeland te winnen, dat het daarmede gedurende zes maanden zijn eigen uitgaven kan dekken. (Washington, (AP) 21.8).

UIT CAIRO.

De politie moest vuren op de menigte, die een demonstratie op touw had gezet in Cairo, om te betogen voor het terugtrekken van de Engelse troepen uit Egypte. Er vielen tien slachtoffers. De politie kwam met versterking opdagen en schoot over de hoofden van demonstranten heen (Cairo, (AP) 22.8).

CADIZ.

Het totale aantal doden door de explosie in het arsenaal van Cadiz is nu 153. Men vond nog een drie lijken. Anderen meenden, dat men gerust nog er op kan rekenen, dat er onder de puinhopen nog wel een twintigtal lijken gevonden zullen worden (Cadiz, (AP) 22.8).

GEEN INMENGING.

In antwoord op een schrijven van het ministerie van buitenlandse zaken van Amerika ten gunste van de leider van de oppositie in Bulgarije Nikola Petkov schreef men uit Sofia, dat men de zaak als een absoluut interne aangelegenheid beschouwt en men dus geen internationale controle commissie hiervoor zal toelaten (Sofia, (AP) 22.8).

OSSERVATORE ROMANO OVER INDONESIË.

De „Osservatore Romano" in Rome maakte een vergelijking tussen de houding van Rusland in de Griekse quaestie, waarbij Rusland met een veto aankwam en de quaestie van het staken van de vijandelijkheden in Indonesië, waarvoor Rusland wel opkwam.

Het blad is blij, dat de republiek en Nederland dat geprezen wordt als een van de staten, die politieke ondervinding hebben en die gewoon zijn aan de beste internationale discipline, er toe zijn overgegaan, om de vijandelijkheden te staken. Het heeft indruk gemaakt op de wereld vooral op Europa, dat nog voelt wat het gevolg van oorlog zal zijn. De krant hoopt, dat het een voorbeeld mag zijn overal waar oorlog is of bedreiging van vrede (ncwc).

CURAÇAO

AMBACHTSSCHOOL „ST. JOZEF".

De prijzen van de verloting ter gelegenheid van de tentoonstelling zijn gevallen op de volgende nummers:

1e prijs (hang-legkast)	No. 851
2e prijs (tuinzitje)	No. 640
3e prijs (trapje)	No. 317
4e prijs (strijkplank)	No. 386

De prijswinnaars gelieven hun loten in te leveren bij den Directeur der Ambachtsschool, J. van Geelen, Weg naar Welgelegen 8B., van 18 — 20 uur.

KONINGINNEFEEST 1947.

Op 30 Augustus as., aanvang 21 uur zal de verjaardag van H.M. Koningin Wilhelmina op luisterrijke wijze in de Sociëteit worden gevierd met een grote dansavond. Er zijn twee knalbands geëngageerd en het Besluitend op vertoon van kaart. lende attracties. De Club zal op de gebruikelijke wijze feestelijk worden versierd. De „old timers" weten dat het Koninginnefeest in de Club altijd één der hoogtepunten van ons gezelschapsleven is en we nodigen dan ook ditmaal speciaal de onlangs uitgekomen employé's uit om gezamenlijk met de „oudjes" dit feest der feesten te komen vieren.

Toegang vrij voor alle CPIM- en CSM-employé's met gezinsleden boven 16 jaar. Introductie op uiterst beperkte schaal en uitsluitend op vertoon van kaart. De kaarten moeten door de introducerende employé, die zelf op het feest aanwezig dient te zijn, vóór of op 28 Augustus bij onzen Secretaris worden aangevraagd.

Dus tot 30 Augustus 's avonds om 21 uur precies.

KINDERFEESTEN.

Der traditie getrouw zullen ook dit jaar weer op Koninginnedag door de Sportclub, in nauwe samenwerking met de Sociëteit „Asiento", kinderfeesten op „Rust & Burgh" worden georganiseerd. In tegenstelling met vorige jaren echter zullen niet uitsluitend behendigheidsspelen in het Hofje worden gehouden.

Ditmaal gaan de kinderen vanaf 8 jaar naar het zwembassin, om spelletjes te doen, zoals tobbevaren, geblinddoekt zwemmen en boegspriet-kussengevechten. De kleuters van 4 tot en met 7 jaar blijven echter in het Hofje. Als speciale attractie zal het tobbevaren, dat voor kinderen van 8 tot en met 11 jaar bedoeld is, gecostumeerd zijn. Voor de origineelste pakjes zijn er een paar aardige prijzen beschikbaar.

De muzikale opluistering berust in de competente handen van het St. Cecilia muziekcorps, terwijl diverse bars, zowel voor groot als klein voor de nodige verfrissingen zorgen. Ook het bekende bordje snert zal niet op het appèl ontbreken. De aanvangstijd is gesteld op half negen 's morgens van de 31e Augustus, Zondag over een week dus, terwijl men voor verdere biezonderheden wordt verwezen naar de speciale circulaire, welke begin volgende week zal worden verspreid.

SCHEEPSBERICHTEN.

21 Augustus 1947.

Ino naar Maracaibo; Argentina van Canal Zone; Clio van Paramaribo; Argentina naar Londen.

SITHOC-KAMP.

Fr. Andreas, de onvermoeide werker voor de jeugd, is weder op uit gegaan met zijn kampeerders van de R.K.S.V. Sithoc.

Men is ook dit jaar naar Boca San Michiel gegaan, alwaar men de tenten heeft opgeslagen onder de mango-bomen. Wij wensen Fr. Andreas met zijn jongens een prettige vacantie toe.

FARE-WELL PARTY.

De St. Thomaskring neemt hedenavond afscheid van frater Rigobert. De bijeenkomst heeft plaats in de club.

IR. WILLEMSE NAAR NEDERLAND.

Ir. C. A. Willemse, directeur van de Lands Radio en Telefoon Dienst, vertrekt morgen per KLM naar Nederland voor het genieten van een welverdiend verlof.

Het gezin van Ir. Willemse is reeds enige tijd gelegen naar Nederland vertrokken.

Het is nog niet bekend, wanneer Ir. Willemse naar Curaçao zal terugkeren.

CURAÇAO

WIE SCHRIJFT EEN HOORSPEL?

De Afdeling Radio van de Dienst Welzijnszorg Commando Landmacht Curaçao schrijft:

Het aantal zowel militaire als burgerluisteraars, die gezonde critiek op onze Zaterdagavond-programma's levert, neemt gereeld toe. Dat doet erg prettig aan, want het is voor een bewijs dat er naar onze programma's wordt geluisterd. In verband met tal van technische en andere bezwaren kunnen wij onmogelijk tegemoetkomen aan alle wensen en verzoeken, die ons geregeld bereiken. Zo hebben bijvoorbeeld een groot aantal luisteraars gevraagd naar een hoorspel-opvoering; wij zijn echter niet in het bezit van geschikte hoorspelen en daarom vragen wij de medewerking van onze luisteraars. De programmaleiding van de Dienst Welzijnszorg heeft een prijsvraag uitgeschreven voor een hoorspel, waaraan elke militair en iedere burger kan deelnemen. De eerste prijs is een bedrag van f 25.—, de tweede f 15.—, de derde f 10.— en voorts zijn er een aantal troostprijzen.

De jury bestaat uit de volgende heren: W. P. G. Stokla, programmaleider van de Curom; de le Luit. L. E. Roosen van het Commando Landmacht Curaçao en W. van de Mandele, handelsman.

De voorwaarden tot het deelnemen aan de prijsvraag zijn de navolgende:

1e. Het hoorspel moet origineel zijn en in alle opzichten geschikt voor uitzending.

2e. De opvoering mag maximaal een half uur vergen.

3e. De inzendingen moeten uiterlijk 15 September 1947 in het bezit zijn van het Hoofd Dienst Welzijnszorg Landmacht Curaçao, Waterfort, Willemstad.

4e. Inzendingen moeten geschieden in gesloten enveloppen onder het motto „Hoorspel" en met vermelding van de schuilnaam van den inzender; juiste naam en adres moeten in gesloten enveloppe zijn begevoegd.

Wij wensen u veel succes!

EEN TELEURSTELLING........

Wij waren een stap vooruit gegaan op de lange, moeilijke weg naar een vrije handel. Het idee kwam van een onzer leden en het was mede aan het advies onzer Vereniging te danken, dat het Gouvernement besloot een reeks artikelen in de Manufacturenbranche voor de invoer vrij te geven. Zoals gezegd, het was maar één stap, maar toch een stap in de goede richting en naar men ons zeide, een proef teneinde reacties te bestuderen. De bedoeling was dan ook, dat geleidelijk, maar in een vrij vlot tempo, de meeste levensbehoeften (of zoals wij gedurende de oorlog zeiden „essentials") van de gecontroleerde invoer vrijgemaakt zouden worden totdat relatief normale voorraden in de winkels en een herleefde concurrentie ook prijscontrole overbodig zouden maken.

Dat wij wederom een halve stap achteruit zijn gegaan, is helaas te wijten aan de ongedisciplineerde houding van enkele kooplieden. Wij behoeven niet in details te treden, want met onze circulaire van 21 Juli jl. hebben wij de zaak nauwkeurig besproken en, zoals het gaat, denkt misschien menigeen onder U dat het overbodig en vervelend is deze kwestie wederom aan te snijden. Vervelend is het zeker en niet alleen voor den lezer, maar overbodig beslist niet.

Immers de buitensporige aanvragen van enkelen hebben ten gevolge gehad, dat de Autoriteiten zich genoodzaakt zagen de ongelimiteerde vrijstelling van de manufacturen, die op de „vrije lijst" waren gekomen, wederom te beperken en ofschoon de toestand beter is dan te voren en de toegestane hoeveelheden groter zijn, moest de controle gehandhaafd blijven.

En controle en toezicht, hoe soepel ook toegepast, brengen tot uitdrukking veronderstelde of werkelijke onmondigheid bij het passieve deel der beide partijen. De Kop waarmede wij dit stuk hebben betiteld is een uitvloeisel van het feit, dat enkele kooplieden het bewijs hebben geleverd, dat de onmondigheid bij hen althans ook niet moest bestaat. Wij waren teleurgesteld, omdat wij ons hoofd moesten buigen voor degenen die kwamen zeggen „ik heb jullie gezegd, de kooplieden zijn niet rijp voor handel zonder toezicht."

De gevolgen van de wilde bestellingen die wij in onze bovenbedoelde circulaire naar voren hebben gebracht, de economische chaos en verscherpte, in plaats van verlichte controle, zijn echter niet de ernstigste. En daarom, zonder te herhalen wat wij reeds op 21 Juli schreven, hebben wij gevoeld dat wij op deze zaak terug moeten komen.

Wij leven en werken in een kleine samenleving. Curaçao heeft door zijn olie-industrie, door zijn eeuwenoude doorvoerhaven en zijn welstand wel de allures van een grote plaats, is ongetwijfeld veel meer cosmopolitisch dan een stad van vergelijkbare grootte elders, maar er kleven ons toch heel wat provinciale gewoonten aan. Een er van is, dat je op de een of andere wijze practisch alles te weten komt, zelfs al is het „geheim" of „vertrouwelijk", verder een zeker, meestal weliswaar latent, insularisme, dat nog eens zijn uitdrukking vindt in kastengeest en — paradox genoeg voor handeldrijvend Eiland — anti-kooplieden en vreemdelingen gevoelens.

Wij voeren deze twee eigenschappen met opzet aan, want het gevolg van de eerstgenoemde was, dat men prompt in de Stad wist, althans meende te weten, de namen van de meeste of alle handelaren die ver boven hun normale behoeften hadden besteld. De reactie bij de handel tegen deze weinig solidaire lieden was nogal scherp en alleszins logisch. De meerderheid vond het begrijpelijkerwijs allesbehalve prettig, dat het optreden van de relatief weinige mede-handelaren werd gegeneraliseerd en tengevolge had, dat een gedeelte der nieuw gewonnen vrijheid weer moest worden opgegeven.

Minder logisch en begrijpelijk echter was het, dat men ook bij het publiek critiek moest horen over hetgeen was gebeurd en wij konden ons niet aan de indruk onttrekken, dat men blij was om weer eens gelegenheid te hebben, de handel een veeg uit de pan te geven. Deze houding van sommigen is even ongerechtvaardigd en onredelijk, als wanneer alle handelaren het kopende publiek zouden betichten dieven te zijn, omdat er eens klanten zijn, die iets meenemen zonder het te betalen, of wanbetalers, waardoor een zeker percentage van de winst elk jaar moet worden afgeschreven wegens oninbare vorderingen.

Wij weten, dat de critische uitlatingen die gehoord werden, slechts door een relatief kleine groep van het publiek werden geuit en in het geheel niet de mening vertolkten van alle medeburgers. Echter is het een bekend feit, dat een ongunstig woord meer weegt dan honderd gunstige (en de verhouding is, helaas, niet zo in de werkelijkheid waar het om oordelen over de handel gaat) en, zoals de oude Romeinen zeiden, „semper aliquid haeret" — een vlekje blijft er altijd zitten.

Het ligt aan ons door woord en daad te zorgen, dat teleurstellingen in onze eigen gelederen vermeden worden. Dit is een voornaam doel, niet alleen van onze Vereniging, maar van elken koopman op Curaçao.

F. H. M. Karner.

(Maandblad van de handel)

Bovenwinden

DE VERBINDING MET DE BOVENWINDEN.

De Gouvernementsboot „Blue Peter", die de verbinding zal gaan onderhouden tussen de Nederlandse Bovenwindse eilanden, is na een lange tocht op St. Maarten aangekomen. Door motorpech gedreven is zij eerst St. Thomas binnengelopen. Hersteld was na het vertrek uit St. Thomas de motor spoedig weer buiten werking, maar op haar zeilvermogen is ze ter bestemde plaats aangekomen.

„Blue Peter" maakt een zeer goede indruk en lijkt een stevig motorzeilschip, dat vast op het water ligt. Voor passagiers is de inrichting zeer goed met electrisch licht en ijskast. Trouwens de gehele boot is ten gerieve van de passagiers, daar er geen laadruimte in zit. Zo nodig wordt daarin later voorzien.

Dinsdag 19 Augustus is de boot naar de eilanden Saba en Eustatius vertrokken voor een proefvaart.

Moge de „Blue Peter" gaan voldoen aan de verwachtingen, dan is een eerste stap gelegd voor de ontwikkeling van de economische mogelijkheden van de Bovenwinden, maar de tweede stap zal blijven moeten zijn een redelijke bootverbinding met Curaçao.

CULTUURFILMEN.

Aangekomen op St. Maarten heeft de Heer Drs. Mulders van het Departement van Onderwijs een filmavond gegeven met korte, leerrijke filmen. Een groot gedeelte van de bevolking liep toe om deze kans tot ontwikkeling niet te missen en hun verwachtingen zijn niet bedrogen geworden. Men is er zeer enthousiast over en men zal zeer blij zijn als er een regeling komt, waarbij dergelijke filmen op regelmatige tijden vertoond zullen worden.

Na, St. Maarten is de Heer Mulders vertrokken om zijn filmen ook op de andere Nederlandse Bovenwinden te tonen.

BONAIRE

DE BRANDSPUIT IS ER.

Verleden week arriveerde eindelijk de brandspuit, in leen van Curaçao. Bij proefspuiten bleek deze aan verschillende eisen te voldoen. Eveneens kwamen 2 watertrucks mee, zodat alle bevolkingscentra nu voldoende voorzien kunnen worden.

ASFALTERING.

Met de asfaltering is men reeds tot de Sant'Anna gevorderd. Het werk wordt telkens ongeveer 4 weken opgehouden, daar het weer bijvullen en opsturen van de drums met asfalt niet vlugger schijnt te kunnen.

DE TELEFOON MOET WACHTEN.

De inwerkingstelling van de telefoon is uitgesteld tot de installateur terugkomt uit Curaçao. Wie weet, wanneer dat zal zijn?

ARUBA

AFSCHEID FRÈRE ALFONS ARUBA.

Aan de geachte Ouders onzer leerlingen te Playa, San Nicolaas, Savoneta, Santa Cruz, Noord, Aruba.

Bij deze hebben wij de eer het volgende onder Uw aandacht te brengen.

Ter elfder ure kwam ons ter het bericht van het onverwacht vertrek van Frère Alfons. Naar onze mening moet onmiddellijk aandacht worden gewijd aan dit plan tot mededeling, willen wij achteraf niet betreuren het verwijt, dat U niet in de gelegenheid bent gesteld tot dit afscheid.

Zoals gezegd, is dit bericht zeer laat gekomen en daardoor willen wij overhaast te werk gaan om als het kan ook onze schooljeugd langs deze weg hiervan in kennis te stellen.

Op Zaterdag 23 Augustus as. hoopt de Eerw. Frère Alfons, Aruba per vliegtuig K.L.M. om 3 uur p.m. te verlaten om verder via New York naar Nederland te vertrekken. Eerst bestond de mogelijkheid dat hij weer na zijn welverdiende groot verlof in Nederland naar ons eiland Aruba terugkeert, doch hij gaat voor goed weg.

In elk geval is er thans een ongedacht schone gelegenheid om uiting te geven aan de algemene sympathie en waardering, welke ten opzichte van Frère Alfons als onderwijzer en hoofd van het St. Dominicus-College op Oranjestad, bestaan.

Sinds zijn komst in 1937 mocht hij respectievelijk als Vice Directeur, hoofd der Mulo-school en de laatste 6 jaren als Directeur optreden. Het behoeft geen betoog hoe groot de verdiensten van Frère Alfons ten aanzien van onze jongens-scholen op Aruba zijn.

Gaarne zou ondergetekende hem nu spontaan een afscheidsuur willen bereiden uitgaande van alle ouders onzer leerlingen, de leerlingen zelf, kortom van allen die hem kennen.

Speciaal wordt de medewerking van het lekenpersoneel der Biezondere R.K. Scholen ingeroepen.

Aannemende dat dit plan ook Uw aller instemming heeft, nodigen wij U en Uw kinderen beleefd uit om van Frère Alfons afscheid te komen nemen op Zaterdag as. 2 uur op het vliegveld Dakota of Vrijdagavond van 5 tot 7.30 uur te Huize de la Salle.

In naam van de Onderwijzers en Frères,

Augustus, 22 — 1947.

Aruba.

C. van Th. Coronel.

Voorlichting over de West

Het volgend verwarrend overzicht van de West werd geschreven door den economischen correspondent van 'Uitzicht' Nederlands Weekblad voor Zuid- Oost-Azië.

De man beschouwt schijnbaar Suriname en Curaçao (van Aruba wordt niet gesproken) als een gebied. Hij is zelfs de beroemde brug, die **beide Gebiedsdelen zou verbinden**, vergeten.

De man eindigt met de eis, dat de journalistieke ontwikkeling zal moeten toenemen. Het zij hem voor zichzelf in ieder geval toegewenst.

Tegen het einde der 19e eeuw had onze West na reeds geruime tijd een kwijnend bestaan te hebben geleden zich er weer iets bovenop kunnen werken, maar de strijd tegen het steeds weer alles overwoekerende oerwoud bracht telkenmale nieuwe moeilijkheden en de buitenwereld bleef het hele gebied dan ook slechts zien als een al te behoeftige kolonie, welke steeds weer opnieuw een broep op de Nederlandse schatkist moest doen, overigens zonder al te veel succes.

In die dagen was de hoop geheel gevestigd op de landbouw. Dit standpunt was weliswaar volkomen gefundeerd, doch er moesten nog heel wat jaren verstrijken alvorens zich een enigermate belangrijke opleving over de gehele linie kon voltrekken. Nederland, het moet worden toegegeven al is het geen punt van critiek voor de huidige verhoudingen, had weinig belangstelling voor het overzeese gebiedsdeel met zijn vele zorgen.

Het land had behoefte aan kapitaal, arbeid en ondernemingsgeest en toen men deze niet in voldoende mate kon zenden (op velen had de West weinig bekoring) verloor zich de belangstelling ten slotte meer en meer met het resultaat dat zelfs aan verkoop werd gedacht. Zo ver is het nooit gekomen èn door hevige verontwaardiging in het moederland èn in de West zelf.

Na 1925 ging het ineens beter.

Het gerucht verspreidde zich destijds dat er in Venezuela olie was gevonden, welke ook in economisch opzicht exploiteerbaar was gebleken. De belangstelling der wereld richtte zich op Venezuela met het gevolg, dat dit land in verbluffend korte tijd uitgroeide tot een der rijkste olie-gebieden ter wereld.

Er was echter een schaduwzijde aan het geval. De verbinding met de Caraïbische Zee was slecht en zich telkens vormende modderbanken leverden grote moeilijkheden op voor in- en uitgaande schepen, zodat de olie met kleine scheepjes naar de Nederlandse eilanden , werd overgebracht om van daaruit in grotere schepen gedistribueerd te worden.

Dit was de redding. Ook de verdere ontwikkeling bleef gunstig en met het consolideren van de positie van Venezuela werd een streep gezet onder het kwijnende bestaan van de West.

De vestiging der petroleummaatschappijen gaf de stoot tot groter welvaart. Er bestond industriële bedrijvigheid, er kwamen fosfaatverwerkende industrieën, terwijl de olieraffinaderijen uit de grond rezen. Met dit alles ging een verlevendiging van het scheepvaartverkeer gepaard, terwijl het toeristenverkeer in aanzienlijke mate toenam. Curaçao groeide zo uit tot de op zeven na belangrijkste haven ter wereld.

De ontwikkeling was inderdaad gunstig, doch te eenzijdig. De gehele welvaart stond in het teken van de olie en dit kan vroeger of later (b.v. bij afnemen van de belangrijkheid van het nabij gelegen oliecentrum) zekere gevaren met zich brengen.

Het bestuursapparaat dat er uit de aard der zaak wezen moest was intussen buitengewoon kostbaar. Het was zeker niet te groot voor het gebied indien men afging op de oppervlakte, doch wel voor de geringe bevolking.

Terug kon men niet meer en dus werd een oplossing gezocht in een toeneming van de bevolking. Plannen waren er genoeg doch geen gegadigden en het resultaat was dat er weinig veranderde.

Plannen bleven ten dele onuitgevoerd en korte tijd nadat met de bekende vlucht van de K.L.M. de 300ste herdenkingsdag van de stichting door de Nederlanders was herdacht, verbrak de uitgebroken oorlog de toch al niet te sterke band met het moederland.

De oorlogsperiode.

Vanzelfsprekend was de oorlog niet gunstig voor de economische ontwikkeling van het land. De economische basis van de West werd aanzienlijk versmald en een teruggang in de cultures was het eerste gevolg van de krijg. Ook het goudbedrijf en de bosbedrijven deelden in die terugslag. Slechts de bauxietwinning nam een ongekende vlucht. Overheidswerk en mobilisatie brachten gelijk elders ongewenste verschuivingen. Vele arbeiders werden aan de cultures onttrokken omdat de oorlogsbedrijven hoge lonen uitbetaalden. Dit had tot gevolg, dat velen werk dicht bij huis gingen prefereren boven het werk, diep in het binnenland tegen een matige beloning met veel risico bovendien.

De koffiecultures kwamen zodoende op de rand van de ondergang, terwijl ook de suiker eén zware klap kreeg.

Het houtbedrijf leefde het eerst wat op in de 2e helft van 1945 door vraag voor exportdoeleinden, terwijl de bauxietwinning voort ging zich uit te breiden. Het vraagstuk van de arbeidsverhouding bleef echter bestaan en trad sterk op de voorgrond.

De toekomstige mogelijkheden.

Thans vraagt opnieuw de West om aandacht. Opnieuw zijn het drie factoren, welke voor verdere ontwikkeling primair zijn: arbeid, kapitaal en ondernemingsgeest. Er is plaats voor millioenen en het land is — men kan het zonder enig risico verklaren — voorbestemd voor grote dingen.

Immers geografisch gezien is het bij uitstek gunstig gelegen. Scheepvaart was er van oudsher maar ook de luchtvaartondernemingen hebben zich er meer en meer geconcentreerd.

Politiek heeft de West de aandacht getrokken door de inmiddels bekend geworden wensen. Deze raken echter slechts een bepaalde zijde van een oud probleem. We gaan hier niet nader op in. We moeten ons baseren op de gedachte dat er slechts een groot plan kan bestaan n.l. hoe er van dit onmogelijk rijke land iets zal zijn te maken, hoe de natuurlijke hulpbronnen ontgonnen zullen kunnen worden en het land in staat stellen om de nodige zelfstandigheid te krijgen.

Daarvoor is nodig — en we herhalen het opnieuw — kapitaal, arbeid en ondernemingsgeest. Nederland zal deze moeten leveren en er zal dan ook een systematisch streven dienen te ontstaan om de belangstelling op te wekken van allen die hier een dankbaar werk zullen kunnen leveren.

Het contact moet geïntensiveerd worden en de voorlichting verbeterd opdat over en weer een volledig begrip zal kunnen ontstaan van wat er valt te doen.

Niet al te lang geleden werd via de radio uiteengezet, dat slechts zij naar de tropen moesten gaan, die van aanpakken wisten en die zich niet al te bezwaard zouden gevoelen onder de afwezigheid van culturele bronnen.

Het was een eerlijk woord, maar een zwak. Het was te negatief. In deze tijd van opbouw en van een allesvereisende herbouw moeten we positief zijn.

Maar het was waar...

Cultureel was de ontwikkeling zwak. Er werd weinig gedaan om het leven te veraangenamen of te verrijken. Nog steeds is de West stiefmoederlijk bedeeld met kranten, tijdschriften en andere bronnen van ontwikkeling en ontspanning. Zonder voldoende steun van de overheid zullen deze ook nooi tot ontwikkeling kunnen komen. De bevolking is te gering en te veel verdeeld om b.v. wat de kranten en tijdschriften betreft tot een grote oplaag te kunnen komen. Door alle zeilen bij te zetten zal men zeker op den duur kunnen bereiken, dat de omstandigheden waaronder geleefd wordt zullen verbeteren.

Het economische en het culturele gaan vaak hand in hand.

In de laatste oorlog gleed de West hoe langer hoe meer toe naar de Amerikaanse landen. Men zocht aansluiting; dit was begrijpelijk en dit mag Nederland er nooit van weerhouden al datgene te doen wat voor de verdere ontwikkeling van node is. We dienen te bedenken dat een zich met noodwendigheid voltrekkende ontwikkeling op economisch gebied haast niet te stuiten zal zijn.

Bovendien zijn politieke banden niet de enige. Wellicht dat op den duur duidelijk zal worden, dat de godsdienstige, taalkundige en culturele banden hechter blijken te zijn dan welke andere banden ook.

Er dient stelselmatig propaganda (in de goede zin van het woord) gevoerd te worden voor vestiging en voor kapitaalinvestering. Er dienen o.a. culturele centra te komen, het Nederlands moet verspreid worden teneinde een algemene voertaal te verkrijgen en de journalistieke ontwikkeling zal moeten toenemen.

Er valt hier nog iets groots te verrichten.

Fish lures ..... Meyboom

Rede Dr. Gomez

Donderdag, 11 Augustus 1947.

Landgenoten,

Het communiqué der regering, dat Dinsdag werd gegeven is, naar ik verwacht met instemming in de Antillen en in Suriname begroet.

Suriname en de Antillen verlangden een positieve daad van de regering, een positieve daad waaruit duidelijk de ernst van de voorgenomen staatkundige hervormingen blijkt. De regering heeft thans besloten, omstreeks September een ronde tafelconferentie bijeen te roepen van Vertegenwoordigers van Suriname de Nederlandse Antillen en Nederland, teneinde gezamenlijk overleg te plegen over de verhouding in het nieuwe staatsbestel tussen de staatsdelen in Amerika en Nederland in het biezonder. De ernst der regering, staatkundige hervormingen ter hand te nemen, spreekt niet alleen uit de publicatie van dit besluit; van belang is de instelling van een gemeenschappelijk secretariaat, dat zonder twijfel de voorbereidende maatregelen zal moeten treffen voor de bijeenroeping van de conferentie van de vertegenwoordigers van de Amerikaanse Rijksdelen.

Ter vermijding van misverstand dient te worden opgemerkt, dat de bijeenroeping van deze ronde tafel-conferentie, in genen dele verband houdt met de toestand in Indonesië. Het is mij bekend, dat deze quaestie geruime tijd aanhangig is geweest, de moeilijkheden die zich in de Oost hebben voorgedaan, hebben de bijeenroeping van de Rijksconferentie eerder vertraagd dan bespoedigd.

De regering was reeds lang op de hoogte van het verlangen van Suriname en de Nederlandse Antillen naar een Rijksconferentie Het laatste telegram van de Staten van Curaçao sprak deze wens ondubbelzinnig uit. Het bezoek van de parlementaire commissie, hebben naar het mij wil voorkomen, veel ertoe bijgedragen, dat de regering niettegenstaande de moeilijkheden elders, voor onze gebieden tot definitieve regeling der verhoudingen overgaat.

Het verblijdende van deze verklaring is het vertrouwen, dat daaruit spreekt. Het vertrouwen dat Suriname en de Antillen binnen korte tijd in staat zijn de conferentie te houden. Het gebruik van de benaming ronde tafel-conferentie in plaats van Rijksconferentie wijst erop, dat deze conferentie verband houdt met de gedachte, neergelegd in artikel 6 van de overeenkomst van Linggadjati. De toelichting van de commissie-generaal op dit artikel. voor zover deze op onze staatsdelen betrekking heeft, luidt als volgt: „Blijft bij de voorbereiding van de nieuwe rechtsorde de veiligheid van aan onze zorgen toevertrouwde belangen vereist en gewaarborgd, ook ten aanzien van de hervorming van het Koninkrijk is ondubbelzinnig vastgesteld, dat het in artikel 6 der basisovereenkomst vermeld perspectief de rechten der andere, bij deze hervorming betrokken partijen om hun verhouding zelfstandig te regelen, geheel onverkort laat.

Zeer in het biezonder geldt dat voor Suriname en Curaçao, die uitsluitend ter verduidelijking van de beoogde hervorming van het vierdelig koninkrijk in het eerste lid van artikel 6 moesten worden genoemd, doch die in artikel 6 lid 2 de erkenning vinden van hun aanspraken om hun verhouding tot Nederland zelfstandig mede te bepalen.

De Staten van Curaçao hebben bij hun verzoek nu vijf weken geleden om op korte termijn een conferentie bijeen te roepen van vertegenwoordigers van het Verenigd Koninkrijk gewezen op artikel 6 van de Overeenkomst van Linggadjati. Wij weten, dat Curaçao en Suriname uitsluitend tot verduidelijking van de beoogde hervorming van het vierdelig Koninkrijk in het eerste lid van artikel 6 werden genoemd. Maar wat geschreven is in het tweede lid staat er. Wij konden zonder meer een beroep doen op dit artikel, omdat onze gevoelens bekend zijn.

Maar omdat het program van Linggadjati niet met ons werd overeengekomen, is het juist dat de regering in de aanhef van dit communiqué teruggrijpt op de Koninklijke rede van 6 December 1942. De ronde tafelconferentie sluit aan op het staatkundig program van de overeenkomst van Linggadjati, en zoals ik reeds vroeger betoogd heb, bestaat er geen enkele reden om voor alle leden van het Koninkrijk gelijkvormige regelingen te treffen. Het staatkundig program van Linggadjati is wel degelijk een nadere uitwerking van de beginselen vervat in de rede van Hare Majesteit van 6 December 1942, maar een regeling naar de behoeften van tijd en omstandigheden.

De vertegenwoordigers ter ronde tafel-conferentie zullen ter nadere uitwerking van de beginselen van de Koninklijke rede, in aansluiting op het program van Linggadjati, volkomen vrij zijn — onverkort het recht hebben — zegt de commissie-generaal, om de positie van de Amerikaanse Rijksdelen op andere wijze te bepalen, onderling, en ten opzichte van Nederland. De Regeringsverklaring houdt geen enkele prejudicie in. Sommigen zullen nu prompt met de vraag komen welke het resultaat van het overleg zal zijn. Het antwoord op deze vraag is niet moeilijk; over het resultaat van het gezamenlijk overleg zal ter conferentie mede beslist worden. De conferentie zal een voorlopige organisatie kunnen ontwerpen. Een precedent is geschapen te Den Pasar. Het resultaat van de conferentie te Den Passar was de vestiging van de Staat Oost-Indonesië.

Anderen zullen vragen hoe de conferentie bij elkaar geroepen zal worden. Wie de leden zal benoemen. Of de leden die voor de Rijksconferentie zijn aangewezen ook voor deze ronde tafelconferentie bestemd zijn. Deze laatste vraag lijkt mij niet moeilijk. M.i. is de ronde tafel-conferentie voor het Verenigd Koninkrijk een andere dan de oorspronkelijke Rijksconferentie. (We kwamen hier reeds tegen op, natuurlijk de leden der Rijksconferentie Red.) Voor de benoeming van de leden zou het tot nu toe gevolgde systeem kunnen worden toegepast of volstaan met aanwijzing door de Staten. Al deze vragen zullen spoedig beslist moeten worden, alsmede die van de plaats of plaatsen waar de leden zullen samenkomen. De voorstellen dienaangaande zullen echter met de meeste spoed door het algemeen secretariaat bekeken moeten worden en voor zover zij niet technisch zijn ter beslissing aan den Minister van Overzeese Gebiedsdelen en den Minister President worden voorgelegd.

De Staten van Curaçao en Suriname zullen nu reeds bezig zijn met voorbereidende maatregelen, met het oog op de tijd. Met vereende krachten kan de conferentie in een paar weken zijn voorbereid.

Een tijd van constructieve arbeid is met deze verklaring aangebroken. Vele moeilijkheden zullen overwonnen worden in het besef dat er iets groots tot stand moet komen: Het Verenigd Koninkrijk.

Niet alleen de staatkundige betrekkingen tussen Nederland, Suriname en Curaçao of de politieke verhoudingen van deze staatsdelen tot Nederland in het biezonder, zullen ter sprake moeten komen. De ernst van de tijd noopt ons tot volledige bespreking van alle problemen die met de schepping van een nieuw staatsverband rijzen, tot intensieve, gemeenschappelijke arbeid, om de wegen aan te leggen die leiden naar een betere toekomst. Wij zullen wellicht onze persoonlijke opvattingen in het belang van het geheel, terzijde moeten stellen, het wantrouwen dat een onbevredigende toestand voedt, moeten overwinnen om een gezonde basis te leggen voor een nieuwe samenleving.

De externe staatkundige betrekkingen geregeld op de grondslagen van recht en gelijkheid zullen het middel zijn tot activering van de krachten, die een gezond nationalisme biedt, maar behalve dit middel, dat onze zelfwerkzaamheid moet opvoeren, zullen wij de interne hervormingen als eerste plicht van het eigen gezag moeten ter hand nemen.

Deze zullen tot doel hebben versterking van de volkskracht democratisering van het bestuur en maatschappij en planmatige uitbouw en versteviging van een welvaart waarin allen delen. Deze interne hervormingen zijn mede van beslissend belang. Ook hierover zullen wij met anderen beraadslagingen voeren die naar ik hoop, vruchtdragend zullen zijn, in ons streven naar de vernieuwing van bestuur en maatschappij der Nederlandse Antillen.

Officiële Mededelingen van de Aruba Voetbalbond

WEDSTRIJDUITSLAGEN:

Van Zaterdag 16 en Zondag 17 Augustus 1947:

A-Klasse:

Hollandia 1 — Volharding 1 2—0.

B-Klasse:

Marijke 1 — Union 1 3—1.

Reserve A-Klasse:

San Nicolaas Jrs. 2 — R.C.A. 2 1—1.

PROGRAMMA VAN DE COMPETITIE. WILHELMINA SPORTPARK.

A-Klasse:

Aanvang 4.30 n.m.:

Zondag, 7 September 1947:	Aruba Jrs. 1 — Trappers 1
Zondag, 14 September 1947:	R.C.A. 1 — Arsenal 1
Zondag, 21 September 1947:	Hollandia 1 — Aruba Jrs. 1
Zondag, 28 September 1947:	R.C.A. 1 — Trappers 1

B-Klasse:

Aanvang 4.30 n.m.:

Zaterdag, 6 September 1947:	P.O.V.A. 1 — R.C.N. 1
Zaterdag, 13 September 1947:	S.C.A. 1 — Noord Central 1
Zaterdag, 20 September 1947:	S.C.A. 1 — Marijke 1
Zaterdag, 27 September 1947:	Sparta 1 — Jong Aruba 1

Reserve A-Klasse:

Aanvang 2.15 n.m.:

Zondag, 7 September 1947:	San Nicolaas Jrs.2 — Hollandia
Zondag, 14 September 1947:	Volharding 2 — Aruba Jrs. 2

MEDEDELINGEN.

UITSPRAAK PROTESTCOMMISSIE:

De protestcommissie heeft het protest van Trappers afgewezen (wedstrijd tegen Hollandia). De stand blijf dus 1—0 in het voordeel van Hollandia.

De vereniging „JONG HOLLAND" heeft om bijzondere redenen van verdere deelneming aan de competitie afgezien.

INSCHRIJVINGEN:

„UNION": P. M. Maduro als gewoon lid.

PROGRAMMA VAN DE KNOCKOUT-WEDSTRIJDEN OM DE „WILHELMINABEKERS".

A-Klasse:

Zaterdag 23 Augustus 1947:			
	4.00 — 5.05 n.m.	San Nic. Jrs. 1 — Arsenal 1	(A)
	5.10 — 6.15 n.m.	Trappers 1 — R.C.A. 1	(B)
Zondag, 24 Augustus 1947:			
	4.00 — 5.05 n.m.	Aruba Jrs.1 — Volharding 1	(C)
	5.10 — 6.15 n.m.	Hollandia 1 — Winnaar A	(D)
Zaterdag, 30 Augustus 1947:			
	5.10 — 6.15 n.m.	Winnaar B — Winnaar C	(E)
Zondag, 31 Augustus 1947:			
	4.30 — 6.15 n.m.	Winnaar D — Winnaar E.	

B-Klasse:

Zaterdag, 23 Augustus 1947:			
	2.30 — 3.10 n.m.	R.C.N. 1 — Jong Aruba 1	(A)
	3.15 — 3.55 n.m.	Bubali Spcl. 1 — Union 1	(B)
Zondag, 24 Augustus 1947:			
	10.00 — 10.40 v.m.	P.O.V.A. 1 — Marijke 1	(C)
	10.45 — 11.25 v.m.	Noord Central 1 — S.C.A. 1	(D)
	2.45 — 3.50 n.m.	Winnaar A — Winnaar B	(E)
Zaterdag, 30 Augustus 1947:			
	4.00 — 5.05 n.m.	Winnaar C — Winnaar D	(F)
Zondag, 31 Augustus 1947:			
	2.45 — 4.20 n.m.	Winnaar E — Winnaar F	

N.B.: Bij gelijk spel in de eerste ronde en de semi-finale, zullen er door elke vereniging DRIE penalties genomen worden; is dan de stand nog steeds onbeslist, dan zal er geloot worden.

Bij gelijk spel in de finale zal de wedstrijd 2 maal 7½ minuut verlengd worden; indien nog gelijk, DRIE penalties; daarna loting.

HET BESTUUR.